

Nieuwjaarspraatje 8 januari 2019

Els van der Veen, coördinator Netwerk Dementie Drenthe

Beste mensen,

In de vakantie las ik (een deel) van het boek Kairos, van Joke Hermsen, misschien ken je het wel. Het is een pleidooi voor een meer bevlogen tijd. Ik wil jullie er iets over vertellen vandaag.

Chronos en Kairos zijn twee oude Griekse goden. Zij vormen samen de twee gezichten van de tijd. Chronos staat voor de lineaire, meetbare tijd.

Kairos voor 'het geschikte ogenblik'. Volgens Hermsen zijn we dat laatste vergeten.

Wij leven vooral volgens Chronos: we zijn druk, en bezig met afspraken, met plannen, met agenda's en to-do-lijstjes. We laten noodgedwongen onze levens bijna volledig door de kloktijd bepalen en kennen te weinig momenten van rust, aandacht, of alerte bezinning.

Kairos gaat over kansen en mogelijkheden zien, en de subjectieve ervaring van de tijd. Een uur kan, afhankelijk van onze stemming, voortkruipen of voortrazen, maar op de klok is ieder uur gelijk. Kairos heeft niets te maken met het tellen van minuten, maar met het aaneenrijgen van momenten en ervaringen.

Kairos gaat over:

Ons creatieve vermogen om steeds iets nieuws te verzinnen en te beginnen

Ons vermogen tot enthousiasme, bezieling en bevlogenheid, dat tot nieuwe inzichten leidt

Ons vermogen van een ethisch bewustzijn, dat ons in staat stelt om de juiste morele maat voor onze handelingen te vinden.

Wij zijn tijdreizigers; zo noemde Mark Mieras dat, op het Jaarevent van het Deltaplan Dementie in november. Hij is wetenschapsjournalist en zegt op zijn website "Ik heb belangstelling voor de zachte kant van het bestaan." (dat sluit naadloos aan bij één van onze waarden: gemeenschapszin, zorgzaamheid en zachtheid!)

Hij zei: Wij leven met de klok.

Mensen met dementie leven in het moment. Of het gisteren is of vandaag, dat doet er voor hen niet toe. Mensen met dementie genieten of lijden in het moment. Ze staan niet stil bij afspraken, bij 'misschien wel te laat komen', bij 'een trein moeten halen'. Ik zeg wel eens: als je tegen een burn-out aan zit en wilt leren om meer 'mindful' te leven, ga dan op bezoek bij mensen met dementie. In die zin kunnen we veel van hen leren.

Vorig jaar (toen ik over mijn moeder vertelde) zei ik dat we nooit moeten vergeten voor wie we ons werk doen.

Daarom ook hier deze dia met allerlei foto's en schilderijen van mensen met dementie.

In ons werk gaat het erom een evenwicht te bewaren tussen Chronos en Kairos.

De kloktijd, Chronos, is steeds meer een economische tijd geworden. Het vervreemdt ons steeds meer van een meer subjectieve creatieve en vooral diepzinniger benadering van de tijd. Terwijl de economie blijft vragen om versnelling en groei, vragen mensen – en zeker mensen met dementie – om vertraging en rust. Aandacht voor Kairos kan ons vaak eenzijdige denken over tijd, gebaseerd op de chronologische kloktijd, helpen verruimen en verdiepen.

Natuurlijk, we hebben met de kloktijd, met Chronos, te maken, we leven nu eenmaal in deze tijd en in dit land. Maar laten we niet vergeten ook stil te staan, en aandacht en tijd te hebben voor de mensen met dementie, en de bevlogenheid voor hen in ons werk vasthouden.

Een terugblik op 2018, dat hoort bij een Nieuwjaarsbijeenkomst.

Wat heeft het ons gebracht? Welke kansen hebben we in het afgelopen jaar gezien en benut?

En een vooruitblik op 2019: wat brengt het ons? Welke kansen zien we?

Ik zal het kort houden. Een beknopt Jaarverslag 2018 en een Jaarplan 2019 ligt voor je klaar. Daarin kun je meer lezen over wat we met zijn allen in 2018 hebben gedaan en wat we van plan zijn in 2019. Onze 3 speerpunten zijn geworteld in de drie waarden die ik al noemde: gemeenschapszin, zorgzaamheid en zachtheid.

De speerpunten ga ik kort even langs: Samenwerking, kwaliteit, en vindbaarheid.

Speerpunt samenhang, een paar punten:

We hebben weer een aantal nieuwe participanten mogen verwelkomen! WELKOM!

De ParticipantenRaad en het stichtingsbestuur kwamen uiteraard weer bijeen.

We zoeken steeds opnieuw naar een boeiende invulling voor de ParticipantenRaad. Afgelopen jaar door in kleinere groepen met elkaar over het Meerjarenplan te praten, naast de meer zakelijke en administratieve zaken, die natuurlijk ook geregeld moeten worden.

In het stichtingsbestuur is een aantal wisselingen geweest: we bedanken Ron Wissink, Erik Giethoorn en Huub Rommers En verwelkomen Jaap te Velde, Joop Brink en Erwin Duits. WELKOM!

Mariëlle de Jonge heeft sinds de zomer een aantal uren per week voor coördinatietaken gekregen; ze is nu de co-coördinator van het netwerk. DANK Mariëlle!

Er is een nieuwe penningmeester, Frank van der Linden, die zijn taak – ik mag wel zeggen - met bevologenheid heeft opgepakt. DANK Frank!

Samen met een aantal participanten is er een nieuw bekostigingsmodel beschreven en aan de participanten voorgesteld. Dit bekostigingsmodel wordt per 1 januari 2019 ingevoerd.

Natuurlijk ook weer een woord van dank voor Anja Ottens, die onze secretariële ondersteuning verzorgt. DANK Anja!

Speerpunt kwaliteit een paar punten:

In de BeleidsCirkels hebben we gesproken over een Richtlijn Groepsopvang. Het was een worsteling om eea op papier te krijgen. Maar een vierde versie is in december door het stichtingsbestuur vastgesteld.

In 2019 staat een aantal onderwerpen op de agenda voor de BeleidsCirkels: de kwaliteit van CMD, een doorontwikkeling van de Richtlijn Groepsopvang, een dialoog over de regionale ketenzorg, en monitoring van het MJP.

Wb CMD en de ZBO's, een aantal punten:

We willen in 2019 onze aandacht extra gaan richten op de samenwerking van CMD met de sociale teams van gemeenten, en met Huisartspraktijken.

Vorig jaar is Joop Slomp voorzitter van het ZBO Hogeveen geworden, en bovendien ad interim ook voorzitter van het ZBO in Emmen. Marjan Hogeveen gaat ons per 1 januari 2019 verlaten ivm een andere baan, buiten onze regio.

We zijn heel erg blij dat we per 1 januari 2019 twee nieuwe ZBO-voorzitters hebben gevonden voor de ZBO's Emmen en Meppel: Karin Duiven en Karin Schoonewille, WELKOM! Ik heb er vertrouwen in dat jullie als ZBO-voorzitters, met zijn vijven, weer met bevologenheid de ZBO's zullen voorzitten, en mij zullen bijstaan. DANK daarvoor! Ik leer veel van jullie!

Er staat nog een NOODKREET uit wb de secretariaten voor de ZBO's in Assen en in Meppel: ik wil van deze gelegenheid gebruik maken om opnieuw een dringend beroep te doen op de participerende

organisaties om hierin te voorzien. Zoals bekend kunnen de uren op declaratiebasis vergoed worden door het netwerk. Per 1 januari hebben de ZBO's in Assen en Meppel geen secretariële ondersteuning; dat kan niet!

Dementie op Jonge Leeftijd:

We hebben veel geluk met het ZonMW project dat we hier in Drenthe hebben weten binnen te halen. Dankzij Interzorg, Noorderboog en Tangenborgh! Op deze manier kunnen we ook een voorlopersrol vervullen binnen de Leergemeenschap Jong Dementie Noord Nederland. Eea heeft tijd nodig, het zijn soms lastige en langdurige processen, maar we zetten door. Met Annewijke van Keulen en de kerngroep hebben we een bevlogen projectleider en werkgroep. DANK allemaal! Palliatieve Zorg en MAPRO

De gesprekswijzer is klaar. Het gaat nu om de Implementatie ervan. Hoe we dat gaan aanpakken is nu nog onduidelijk. We wachten en letten op kansen die zich vast zullen gaan voordoen.

Speerpunt Vindbaarheid:

De werkgroep Vindbaarheid houdt zich bezig met 'de voorkant' van het netwerk: voorlichtingen over het netwerk, de website www.dementiedrenthe.nl, de Nieuwsflits, promotiemateriaal, de Helpdesk Dementie Drenthe.

We willen in 2019 onze aandacht extra gaan richten op mensen met dementie op jonge leeftijd: media-aandacht hiervoor zoeken, vroegsignalering door sociale wijkteams van gemeenten en huisartspraktijken ondersteunen.

Ook gaan we de doorgeleiding van vragen bij de Helpdesk extra onder de loep nemen.

Over Dementievriendelijk Drenthe gaat Frans van Dorst straks het eea vertellen. Ik kan daar heel kort over zijn. Ik wil alleen zeggen dat ik er trots op ben dat we met zijn allen deze kans hebben gezien en hebben gepakt! En dat ik hoop dat we met bevlogenheid de inspanningsverplichting, die we met elkaar zijn aangegaan, kunnen gaan invullen. Ik wil Frans nog eens bedanken voor de goede samenwerking en de bevlogenheid waarmee hij, als vrijwilliger, zijn rol als voorzitter van Alzheimer Drenthe vervuult. DANK Frans!

Dan zijn er tenslotte nog regionale en landelijke overleggen, waarin we als netwerk Drenthe een flinke bijdrage leveren.

Ik wil jullie allen bedanken
voor de gemeenschapszin en de samenwerking,
voor de zorgzaamheid en je inzet voor een goede kwaliteit, en
voor de zachtheid en je bijdrage aan de vindbaarheid.

Terug naar Chronos en Kairos:

En ik wens ons allen:

Chronos, de tijd om samen te werken aan kwaliteit en vindbaarheid van dementiezorg in Drenthe,
en

Kairos, het vermogen om stil te staan en kansen te zien en deze met bevlogenheid te benutten voor dat waar het om gaat: gemeenschapszin, zorgzaamheid en zachtheid.

En ik wens ons allen

een Bevlogen en Gelukkig Nieuwjaar!